

Milieurekeningen Nieuwsbrief

Nr. 2, juli 2006

Milieurekeningen Nieuws

De Milieurekeningen (ook wel bekend onder de naam NAMEA) zijn milieueconomische statistieken die elk jaar door het CBS worden gepubliceerd. In de Milieurekeningen wordt de koppeling gelegd tussen de al bestaande milieustatistieken en de Nationale rekeningen (NR), het “huishoudboekje” van de Nederlandse economie.

Op dit moment worden cijfers gepubliceerd over luchtmissies, watermissies, vast afval en milieubelastingen. In de komende jaren zullen de Milieurekeningen fors worden uitgebreid (zie bij lopende projecten).

Het grote voordeel van de Milieurekeningen is dat milieucijfers direct kunnen worden gekoppeld met de economische cijfers uit de Nationale rekeningen, waardoor tal van milieueconomische analyses kunnen worden uitgevoerd. De Milieurekeningen vormen dan ook een belangrijk instrument voor uitgebreide analyse van (milieu-) beleid.

Het CBS wil graag geïnteresseerden voor de Milieurekeningen tenminste 2 keer per jaar, op de hoogte houden van de ontwikkeling bij de Milieurekeningen. Aanmeldingen voor de Milieurekeningen Nieuwsbrief - verzendlijst kunt u versturen naar Sjoerd Schenau: sscn@cbs.nl.

Lopende projecten

Milieurekeningen Nederland

Momenteel werken wij aan verschillende ontwikkelprojecten, te weten:

- **Energierakeningen.** De energierakeningen beschrijven hoeveel energie wordt geproduceerd en verbruikt door de Nederlandse economie, zowel in fysieke als monetaire termen.
- **Afvalrekeningen.** Deze rekeningen bevatten het fysieke aanbod (productie) en gebruik (verwerking) van vast afval door de Nederlandse economie. Ook de im- en export van afval worden weergegeven. Er

wordt een onderscheid gemaakt in ruim 70 afvalcategorieën en 60 bedrijfstakken. De fysieke rekeningen bieden de mogelijkheid ze te koppelen aan monetaire gegevens uit de Nationale Rekeningen.

- **Herbouw Vervoersmodule.** Dit is een module bij de Nationale Rekeningen waarin emissies van het verkeer in de Nederlandse economie worden berekend. De bestaande module wordt herzien, gebruiksvriendelijker gemaakt, en uitgebreid naar de 60 bedrijfstakken. Ook worden een aantal nieuwe stoffen toegevoegd en worden de emissies opnieuw berekend.

- **Watermissie rekeningen.** In opdracht van en in samenwerking met het RIZA stelt het CBS jaarlijks de waterrekeningen op. De waterrekeningen worden zowel op nationaal niveau als op stroomgebiedniveau samengesteld. Dit jaar zullen o.a. nieuwe emissiebalansen worden opgesteld en de detaillering naar bedrijfstakken verder worden uitgebreid.

- **Project Eco-industries.** In dit project wordt de economische betekenis bepaald van milieu gerelateerde activiteiten in Nederland. Hierdoor kan worden vastgesteld wat het milieu oplevert voor de Nederlandse economie.

- **Material Flow Accounts.** In dit project wordt een tijdreeks opgesteld met de extractie, import en export van grondstoffen. Als de tijd het toelaat en als er behoefte aan is zal het project uitgebreid worden met biomassa en de materiaalstromen binnen de economie.

- **Waterbalansen Project.** Bij het samenstellen van de waterrekeningen wordt ook een waterbalans voor Nederland gemaakt. Aangezien de 5-jaarlijkse waterenquête is komen te vervallen, is een alternatieve bron nodig. Daarin wordt in dit project voorzien door onder andere gebruik te maken van Milieujaarverslagen van bedrijven.

- Het CBS levert een bijdrage aan het project **de water economie van Nederland**, dit is een gezamenlijk project met het IVM, RIZA, WL Delft en het LEI. In dit project wordt een integraal water-economie model ontwikkeld, waarmee directe en indirecte economische effecten van ingrepen in het water- en stofstromensysteem berekend kunnen

worden. Het model kan een rol spelen bij het beleid in context van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).

Conferenties

- 8 en 9 november 2005 heeft in Luxemburg de algemene vergadering over milieustatistieken en de Milieurekeningen van Eurostat plaatsgevonden.
- In augustus 2005 is een speciaal “UN-committee” opgericht voor de “Environmental Accounts”. Dit comité zal internationaal de ontwikkeling van milieurekeningen stimuleren en ondersteunen. Peter van de Ven (hoofd Nationale rekeningen) heeft namens Nederland zitting genomen in dit comité.
- Van 22 – 24 mei is door de VN een internationale bijeenkomst georganiseerd over Waterrekeningen op het CBS in Voorburg. Aan de orde kwamen ondermeer, de waterrekeningen, methodologie, institutionele en economische aspecten van waterbeheer, maar ook Integraal waterbeheer en Indicatoren in watermanagement.
- Van 19 tot 21 juni heeft in New York een vergadering van de London Group plaatsgevonden. De London Group is een internationaal forum dat tot doel heeft ervaringen uit wisselen en de Milieurekeningen verder te ontwikkelen. In de komende 4 jaar zal worden gewerkt aan een nieuw handboek dat een wereldstandaard moet worden voor de Milieurekeningen. Mark de Haan van het CBS is voor de komende drie jaar gekozen tot voorzitter van de groep.

Milieurekeningen in cijfers

- In augustus 2006 komt de nieuwste versie van de Nationale Rekeningen (NR) uit, de NR 2005. Daarin komen ook de Milieurekeningen aan de orde. Deze publicatie is in elektronische vorm te vinden op: www.cbs.nl/menu/publicaties/.
- In het najaar van 2006 zullen een aantal van de milieurekeningen ook op Statline worden gepubliceerd, zie hiervoor: <http://statline.cbs.nl/>.
- Voor dit najaar staat ook een nieuwe elektronische publicatie gepland die zich volledig zal richten op de Milieurekeningen. Hierin zullen achtergronden, definities en gehanteerde methoden voor het maken van de Milieurekeningen worden opgenomen. Tevens komen er overzichtstabellen met cijfers van de verschillende milieurekeningen (water, energie en emissies) in en worden een aantal analyses gepresenteerd.

- Cijfers van de milieustatistieken zijn reeds voor een reeks van jaren beschikbaar op <http://statline.cbs.nl/> en via het Milieucompendium (www.milieucompendium.nl).

- Eind mei is in het CBS-webmagazine een artikel verschenen over de ontwikkeling van de emissie van zware metalen in verhouding tot de economische ontwikkeling (“Minder schadelijke emissies zware metalen ondanks economische groei” www.cbs.nl/webmagazine). Het betreft een analyse waarbij cijfers uit de waterrekeningen en de Nationale Rekeningen zijn gecombineerd.

Contact

Wij willen graag relaties opbouwen en versterken met wetenschappers, beleidsmakers, milieudeskundigen, en andere geïnteresseerden in de Milieurekeningen.

Voor vragen of wensen, u kunt ons bereiken:

Sjoerd Schenau,

sscn@cbs.nl

070-337 4041

Cor Graveland

cgvn@cbs.nl

070-337 4310

Maarten van Rossum

mrsm@cbs.nl

070-377 4109

Roel Delahaye

rdle@cbs.nl

070-337 5598

Rutger Hoekstra

rhka@cbs.nl

070-337 4480

